

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTO UAB „BITĖ LIETUVA“, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ BALSO
SKAMBUČIŲ UŽBAIGIMO UAB „BITĖ LIETUVA“ VIEŠAJAME JUDRIOJO
TELEFONO RYŠIO TINKLE RINKOJE**

2009 m. _____ d. Nr. _____

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. 69-2382) 15 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 1 dalimi, 4 dalies 3 punktu, 9 ir 15 dalimis, 17 straipsnio 1, 3, 5, 6 ir 8 dalimi ir Rinkos tyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-297 (Žin., 2004, Nr. 141-5174) 21, 24 ir 25 punktais, atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 17 d. Komisijos rekomendaciją 2007/879/EB dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas *ex-ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos bei išnagrinėjęs Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo metu juridinių asmenų pateiktus atsakymus į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2009 m. birželio 11 d. raštu Nr. (43.4)-1B-3497 „Dėl Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo“ pateiktą Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo anketą ir atsižvelgdamas į Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinkos tyrimo ataskaitą (toliau – Ataskaita):

1. N u s t a č i a u i r k o n s t a t u o j u :

1.1. Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose rinka apibrėžta kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.1 skyriuje, t.y. UAB „Bitė Lietuva“ teikiama balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle paslauga (toliau – balso skambučių užbaigimo paslauga) sudaro atskirą Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle (toliau – Tinklas) rinką Lietuvos Respublikoje.

1.2. Atliktas tyrimas dėl konkurencijos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje veiksmingumo parodė, kad konkurencija atitinkamoje rinkoje nėra veiksminga, nes:

1.2.1. Išanalizavus pagrindinius kriterijus (rinkos dalį, įėjimo į rinką barjerus, pirkėjo derybinę galią, kainas bei potencialią konkurenciją), kuriais remiantis sprendžiama ar konkurencija Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje yra veiksminga, nustatyta, kad:

1.2.1.1. UAB „Bitė Lietuva“ užima 100 procentų Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkos;

1.2.1.2. įėjimo į Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinką barjerai, dėl technologinių galimybių kitiems ūkio subjektams teikti balso skambučių užbaigimo paslaugą UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle nebuvimo, yra absoliutūs;

1.2.1.3. pirkėjo derybinės galios Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nėra;

1.2.1.4. balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos yra nepakankamai žemos palyginus su mažmeninėmis balso skambučių UAB „Bitė Lietuva“ Tinklo viduje kainomis;

1.2.1.5. potencialios konkurencijos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nėra.

1.2.2. Atlikus konkurencijos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje analizę, kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.4 skyriuje, nustatytos šios konkurencijos problemos:

1.2.2.1. UAB „Bitė Lietuva“ taiko per aukštas balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainas;

1.2.2.2. UAB „Bitė Lietuva“ turi motyvų ir, nesant reguliavimo, galimybes taikyti nevienodas balso skambučių užbaigimo paslaugos kainas, priklausomai nuo balso skambučių inicijavimo kilmės;

1.2.2.3. UAB „Bitė Lietuva“ neturi iniciatyvos suteikti prieigą ir turi motyvų nesuteikti prieigos, kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu;

1.2.2.4. UAB „Bitė Lietuva“ turi motyvų ir, nesant reguliavimo, galimybes vienašališkai nustatyti ir taikyti papildomus užmokesčius už su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu susijusias priemones.

1.3. Kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.5 skyriuje, ūkio subjektą UAB „Bitė Lietuva“ sudaro UAB „Bitė Lietuva“ kartu su susijusiu juridiniu asmeniu UAB „Spainetos prekybos sistema“.

2. P r i p a ž ĭ s t u ūkio subjektą UAB „Bitė Lietuva“ turinčiu didelę įtaką Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje, kaip nustatyta Ataskaitos 3.1.5 skyriuje, nes:

2.1. UAB „Bitė Lietuva“ yra vienintelė balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikėja ir jos teikiamą balso skambučių užbaigimo paslaugą privalo pirkti kiti ūkio subjektai, kurių teikiamų viešųjų telefono ryšio paslaugų gavėjai skambina UAB „Bitė Lietuva“ abonentams;

2.2. UAB „Bitė Lietuva“ kontroliuoja prieigą prie savo abonentų (natūrali technologinė aplinkybė);

2.3. UAB „Bitė Lietuva“, parduodama balso skambučių užbaigimo paslaugą kitiems ūkio subjektams, nesusiduria su pirkėjo derybine galia, galinčia įtakoti balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainą;

2.4. UAB „Bitė Lietuva“, parduodama balso skambučių užbaigimo paslaugą kitiems ūkio subjektams, nesusiduria su konkurencija, galinčia įtakoti balso skambučių užbaigimo kainą, kadangi UAB „Bitė Lietuva“ yra vienintelė balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikėja;

2.5. UAB „Bitė Lietuva“ turi motyvų ir, nesant reguliavimo, galimybes diskriminuoti kitus ūkio subjektus, taikydama skirtingas balso skambučių užbaigimo paslaugos UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainas, priklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės;

2.6. UAB „Bitė Lietuva“ turi ekonominį interesą bei, nesant reguliavimo, galimybes nesuteikti prieigos prie Tinklo, kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo teikimu UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle;

2.7. UAB „Bitė Lietuva“ turi ekonominį interesą bei, nesant reguliavimo, galimybes vienašališkai nustatyti UAB „Bitė Lietuva“ teikiamos balso skambučių užbaigimo paslaugos bei su balso skambučių užbaigimo teikimu susijusių priemonių teikimo sąlygas ir apriboti informaciją apie kitiems ūkio subjektams suteiktas balso skambučių užbaigimo paslaugos sąlygas.

3. P a l i e k u g a l i o t i visa apimtimi ūkio subjektui UAB „Bitė Lietuva“ Tarnybos direktoriaus 2005 m. rugsėjo 28 d. įsakymo Nr. 1V-820 „Dėl ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ turinčio didelę įtaką Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ viešajame judriojo telefono ryšio tinkle rinkoje“ (Informaciniai pranešimai, 2005, Nr. 77-788) 3.2 ir 3.3 punktuose nustatytus įpareigojimus, nes, kaip nurodyta Ataskaitos 3.1.6 skyriuje, nuo 2005 m. Tarnybos atlikto Balso skambučių užbaigimo Tinkle rinkos tyrimo, konkurencijos problemos, nustatytos Balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle rinkoje nepasikeitė. Šie įpareigojimai yra atitinkantys problemų, nustatytų Ataskaitos 3.1.4 skyriuje, prigimtį, proporcingi ir pateisinami elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje:

3.1. nediskriminavimo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje;

3.2. skaidrumo įpareigojimas, nurodytas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 5 punkte bei to paties straipsnio 2 dalyje.

4. P a k e i č i u, ūkio subjektui UAB „Bitė Lietuva“ Tarnybos direktoriaus 2005 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 1V-820 3.1 ir 3.4 punktuose nustatytus įpareigojimą suteikti prieigą bei kainų kontrolės įpareigojimą į šiuos įpareigojimus, kurie yra atitinkantys problemų, nustatytų Ataskaitos 3.1.6 skyriuje, prigimtį, proporcingi ir pateisinami elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje, dėl priežasčių, išvardintų Ataskaitos 3.1.4 skyriuje. UAB „Bitė Lietuva“ privalo pradėti vykdyti šiuos įpareigojimus nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos:

4.1. įpareigojimą suteikti prieigą, nurodytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 6 ir 9 punktuose. Kiek tai susiję su skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugos teikimu, ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“:

4.1.1. privalo patenkinti pagrįstus kitų ūkio subjektų prašymus suteikti prieigą prie su balso skambučių užbaigimo paslaugos teikimu susijusių Tinklo elementų ir (ar) priemonių kitiems ūkio subjektams;

4.1.2. privalo sąžiningai derėtis su kitais ūkio subjektais, prašančiais suteikti prieigą prie balso skambučių užbaigimo paslaugos;

4.1.3. nenutraukti prieigos prie jau suteiktų priemonių;

4.1.4. privalo suteikti atvirą prieigą prie techninių sąsajų, protokolų ar kitų technologijų, kurios yra būtinos paslaugų suderinamumui ar virtualaus tinklo paslaugoms teikti;

4.1.5. privalo suteikti prieigą prie patalpų ar kitus elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo būdus;

4.1.6. privalo sujungti tinklus ar suteikti tinklų priemones, įskaitant galimybę sujungti tinklus ir suteikti priemones bet kuriame techniškai galimame tinklo taške;

4.1.7. negali atsisakyti suteikti prieigą prie balso skambučių užbaigimo paslaugos ar nutraukti jau suteiktą prieigą, kai kito ūkio subjekto, teikiančio balso skambučių užbaigimo paslaugą Tinkle, balso skambučių užbaigimo paslaugos kainos nėra aukštesnės nei balso skambučių užbaigimo paslaugos kainos, kurias taiko pats ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“, vykdydamas RRT jam nustatytą kainų kontrolės įpareigojimą;

4.1.8. gali atsisakyti suteikti prieigą prie balso skambučių užbaigimo paslaugos, vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti Tinklo vientisumą.

4.2. kainų kontrolės įpareigojimą, nurodytą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje. Ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ privalo:

4.2.1. nuo 2010 m. sausio 1 d. iki RRT apskaičiuos sąnaudas ir nustatys kainas pagal 2009 m. gegužės 7 d. Europos Komisijos rekomendacijos 2009/396/EB dėl skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose tarifų reguliavimo ES (toliau – Rekomendacija dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo) reikalavimus, tačiau ne ilgiau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d., teikdamas balso skambučių užbaigimo ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugas, nepriklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės, neviršyti žemiau nurodytų kainų:

Eil. Nr.	Kainų reguliavimo laikotarpis	Iki 2010-01-01	Nuo 2010-01-01 (įskaitytinai) iki 2010-12-31 (įskaitytinai)	Nuo 2011-01-01 (įskaitytinai) iki 2011-12-31 (įskaitytinai)	Nuo 2012-01-01 (įskaitytinai) iki 2012-12-31 (įskaitytinai)
1	Balso skambučių užbaigimo, kai kainos nėra diferencijuojamos pagal paslaugų suteikimo laiką, kainą, be PVM				
1.1	Balso skambučių užbaigimas, ct/min.	-***	14,43	10,01	5,60
2.	Balso skambučių užbaigimo, kai kainos yra diferencijuojamos pagal paslaugų suteikimo laiką, kainą, be PVM				
2.1.	Balso skambučių užbaigimas piko laiku, ct/min.*	28,80	18,04	12,51	6,99
2.2.	Balso skambučių	14,40	9,02	6,26	3,50

	užbaigimas nepiko laiku, ct/min.**			
<p>* Piko laikas: nuo 8.00 iki 20.00 val. darbo dienomis. ** Nepiko laikas: nuo 20.00 iki 8.00 val. darbo dienomis, visą parą poilsio ir švenčių dienomis. *** Ši kaina iki 2010 m. sausio 1 d. nėra reguliuojama.</p>				

4.2.2. nuo dienos kai įsigalios RRT sprendimas, kuriuo, atsižvelgiant į efektyvaus operatoriaus sąnaudas, apskaičiuotas BU-LRAIC sąnaudų apskaitos modeliu pagal Rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, bus nustatytos skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos, bet ne vėliau kaip nuo 2013 m. sausio 1 d., užtikrinti, kad balso skambučių užbaigimo kainos, nepriklausomai nuo skambučių inicijavimo kilmės, neviršytų RRT nustatytų balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainų. Įgyvendinant šį punktą RRT gali nustatyti pereinamąjį laikotarpį pasiekti RRT nustatytas balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugų kainas, tačiau neilgiau kaip iki 2014 m. liepos 1 d.;

4.2.3. jei iki 2012 m. gruodžio 31 d. RRT, remdamasi informacija apie sąnaudas apskaičiuotas BU-LRAIC sąnaudų apskaitos modeliu pagal Rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, nenustatys skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugų kainų, nuo 2013 m. sausio 1 d. užtikrinti, kad balso skambučių užbaigimo ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle kainos neviršytų RRT, pagal Rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo 11 punkto reikalavimus, nustatytos kainų aukščiausios ribos. Šiuo atveju kainų aukščiausia riba bus nustatoma, atsižvelgiant į šalių, įdiegusių BU-LRAIC sąnaudų apskaitos modelį pagal Rekomendacijos dėl skambučių užbaigimo tarifų reguliavimo reikalavimus, skaičiavimų rezultatus, tačiau ne aukštesnė nei kitų šalių apskaičiuotų sąnaudų vidurkis;

4.2.4. kiek tai susiję su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle teikimu susijusiomis priemonėmis, kai ūkio subjektas UAB „Bitė Lietuva“ yra sujungęs savo Tinklą su kito operatoriaus Tinklu:

4.2.4.1. nereikalauti kito operatoriaus mokėti už su balso skambučių užbaigimo UAB „Bitė Lietuva“ Tinkle paslaugų teikimu susijusias priemones, jei šios naudojamos abipusiškai, t.y. tiek ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“, tiek kito operatoriaus;

4.2.4.2 nereikalauti kito operatoriaus netaikyti analogiškų užmokesčių už su skambučių užbaigimo to operatoriaus tinkle teikimu susijusias priemones, jei kitas operatorius taip pat patiria tokių paslaugų sąnaudas;

4.2.4.3. nereikalauti iš kito operatoriaus užmokesčio už tinklų sujungimui nereikalingas priemones, o taip pat nereikalauti pirkti tinklų sujungimui reikalingą fizinę liniją (arba analogišką funkcionalumą užtikrinančią paslaugą) tik iš ūkio subjekto UAB „Bitė Lietuva“;

4.2.4.4. kiek tai susiję su tinklų sujungimui naudojama fizine linija (arba analogišką funkcionalumą užtikrinančia paslauga), jungiančia UAB „Bitė Lietuva“ Tinklą su kito operatoriaus tinklu, padengti dalį tokios linijos sąnaudų, proporcingai tos linijos panaudojimui, t. y. sąnaudos už fizinės linijos naudojimą tarp tinklus sujungusių ūkio subjektų turi būti pasidalinamos proporcingai ta linija persiųstiems pokalbių srautams.

5. Informuoju, kad šis įsakymas gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 13-308; 2000, Nr. 85-2566) nustatyta tvarka ir terminais.

6. Nurodau šį įsakymą paskelbti Tarnybos interneto svetainėje.

Direktorius